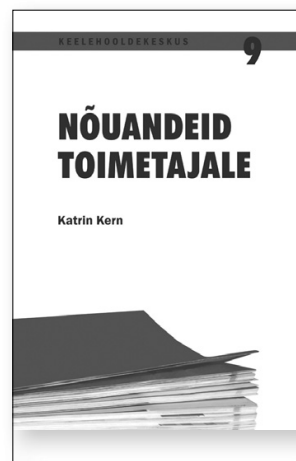

Keelehooldekeskus 9:

Katrin Kern, „Nõuandeid toimetajale” 2012.
Toimetaja Egle Pullerits, korrektor Argo Mund,
kujundaja Sirje Ratso. 47 lk.

Katrin Kerni „Nõuandeid toimetajale” on jätkuks keelehooldekeskuse eelmisele trükisele „Keelekiirabi ajakirjanikule”. Kui „Keelekiirabi ajakirjanikule” on sõnaloend, kus on paljudele aktuaalsetele (peamiselt) ajakirjanduses ette tulevatele keelenditele viidatud ning (kirjutav) lugeja suunatud paremale keelekasutusele üsna lakooniliselt, siis väljaandes „Nõuandeid toimetajale” on lähenetud teemale üldisemalt. Kuigi nõuandeid saab ka üksikute väljendite, sõnade kaupa, nagu nad näitelausetes esinevad, on nad koondatud kirjatöös (nii kirjutamises kui ka toimetamises, sealhulgas enesetoimetamises) tihti komistuskiviks osutuvate nähtuste kaupa.

Väärrib nimetamist brošüüri sissejuhatav peatükk „Keelelisest toimetamisest”, milles saab ülevaate, mida teeb toimetaja, eriti keeleteoimetaja, või mida pidada toimetamise juures keelega toimetamiseks. Teisalt ei saa kindlasti neid kaht jäigalt eraldada: ilma sisusse süvenemata, vahel ka faktivigu kahtlustamata ei möödu ka keeleteoimetaja argipäev, kuigi rangelt võttes peaks justkui üksnes keelele keskenduma.

Kui keel ei ole sujuv, sõnastus loogiline, võivad ju kirjas olla eesti-keelsed sõnad, kõigi grammatikareeglite järgi üksteisega seotud, aga lugeja jaoks ei selgu mõte mitte kuidagi. Ka sellisel puhul aitab keeleteoimetamine, eeldades loomulikult keeleteoimetaja ning autori jt asjassepuutuvate koostööd. Brošüüri näitestikku võib võtta kui hoiatust, mis juhtub, kui keeleteoimetamise vajalikkusele tähelepanu ei pöörata. Iga hoiatusnäide on õnneks varustatud vähemalt ühe parandusvõimalusega.

2012. aastal ilmunud keeleraamatuid

Uurimused, artiklikogumikud

Artikleid ja arhivaale IV. Koostanud Jaan Õispuu, toimetanud Maia Randma, Aili Norberg. Tallinn: Johannes Aaviku Selts.

Eesti Rakenduslingvistika Ühingu aastaraamat 8. Toimetanud Margit Langemets, Helle Metslang, Maria-Maren Sepper. Tallinn: Eesti Rakenduslingvistika Ühing.

Emakeele Seltsi aastaraamat 57 (2011). Toimetanud Mati Ereht. Tallinn: Emakeele Selts.

Hennoste, Tiit. Grammatiliste vormide seoseid suhtlustegevustega eestikeelses suulises vestluses. *Dissertationes philologiae Estonicae Universitatis Tartuensis* 235. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Juhkam, Evi. Harju-Madise murrak. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Keelemees Jakob Hurt. Koostanud Jaak Peebo, Hando Runnel. Toimetanud Jaak Peebo. Tartu: Ilmamaa.

Keele kütkes. Toimetanud Urmas Sutrop, Raili Pool, Silvi Tenjes. Eesti ja soome-ugri keeleteaduse ajakiri 3–2. Tartu: Tartu Ülikool.

Kilgi, Annika. Tõlkekeele dünaamika Piibli esmaeestinduse käigus: verbi morfosüntaksi areng ja lõplik toimetamisfaas. Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste dissertatsioonid 27. Tallinn: Tallinna ülikool.

Leo Villand. Kultuurile pühendatud elu. Artikleid ja bibliograafia. Koostanud Viivi Maanso, toimetanud Krista Kerge. Tallinn: Tallinna Ülikooli EKKI Emakeeleõpetuse Infokeskus.

Liin, Krista; Muischnek, Kadri; Müürisep, Kaili; Vider, Kadri. Eesti keel digiajastul. Berliin: Springer.

Minevikupärandit Häädemeestelt. Valimik korrespondentide murdetekste VIII. Kogunud Marta Mäesalu, koostanud ja toimetanud Helju Kaal, Eevi Ross. Tallinn: Emakeele Selts.

Mulgikiilsid ütlemisi 2. Koostanud Erna-Elise Neimann, toimetanud Kaupo Ilmet. Põltsamaa, Viljandi: Mulkide Selts.

Pühendusteos emeriitprofessor Mati Hindi 75. sünnipäevaks. Koostanud ja toimetanud Reili Argus; Annika Hussar; Tiina Rüütmaa. Tallinna Ülikooli eesti keele ja kultuuri instituudi toimetised 14. Tallinn: Tallinna Ülikooli eesti keele ja kultuuri instituut.

Selged mõtted, selge keel. Koostanud ja toimetanud Katrin Hallik, Katre Kasemets. Eesti Keele Instituut. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Sissejuhatus keeleteooria alustesse. Louis Hjelmslev. Koostanud Urmas Sutrop, tõlkinud Jaan Pärnamäe. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Sõnaga mõeldud mõte. Pühendusteos Tiiu Ereltile, 20. aprillil 2012. Koostanud ja toimetanud Maire Raadik ja Tiina Leemets. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Valmis, Avo. Eesti keele ortograafia harjutuste ja võtmega. Tallinn: TEA Kirjastus.

Vare, Silvi. Eesti keele sõnapered: tänapäeva eesti keele sõnavara struktuurianalüüs. I-II köide. Eesti Keele Instituut. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Sõnaraamatud, sõnastikud

Eesti etümoloogiasõnaraamat. Koostanud ja toimetanud Iris Metsmägi, Meeli Sedrik, Sven-Erik Soosaar, peatoimetaja Iris Metsmägi. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Eesti-horvaadi vestlussõnastik = Estonsko-hrvatski razgovorni rječnik. Koostanud Jüri Pihl. Tallinn: Valgus.

Eesti-inglise keeleteaduse sõnastik. Koostanud Mati Erelt, Tiiu Erelt, Enn Veldi. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Eesti-kreeka vestmik. Koostanud Ester Laansalu. Tartu: Ester Laansalu.

Eesti murrete sõnaraamat V köide, 23. vihik, looma – lõpetama. Toimetanud Mari-Liis Kalvik jt. Eesti Teaduste Akadeemia, Eesti Keele Instituut. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Inglise-eesti/eesti-inglise sotsiaaltöö sõnastik. Dictionary of social work English-Estonian Estonian-English. Koostanud Erika Jeret, Marju Medar. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Inglise-eesti sünonüümide ja antonüümide sõnaraamat eesti-inglise register-sõnastikuga. Koostanud Martin H. Manser. Tallinn: TEA Kirjastus.

Inglise-eesti õigussõnaraamat = English-Estonian law dictionary. Koostanud Artur Jürisson, toimetanud Kai Kruusimäe. Tallinn: EurEst Tõlketeenused.

Livõkiel-estikiel-ležkiel sõnārōntōz = Liivi-eesti-läti sõnaraamat = Lībiešu-igauņu-latviešu vārdnīca . Koostanud Tiit-Rein Viitso. Toimetanud Valts Ernštreits, Ellen Niit, Karl Pajusalu. Riga: Latviešu valodas aģentūra; Tartu: Tartu Ülikool.

Pargiterminite seletussõnaraamat. Koostanud Sulev Nurme, Nele Nutt. Tallinn: Keskkonnaamet.

Saksa-eesti tehnikasõnaraamat. Koostanud Lembit Üksti, toimetanud Lembit Abo. Tallinn: Tallinna Tehnikaülikooli Kirjastus.

Suur saksa-eesti seletav sõnaraamat. Deutsch als Fremdsprache: ein Wörterbuch für estnische Muttersprachler. Koostanud Dieter Götz, Hans Wellmann. Tallinn: TEA Kirjastus.

TEA taskusõnastik soome-eesti/eesti-soome = Taskusanakirja: suomi-viro/viro-suomi. Tõlkinud Koidu Raudvere, Eve Sova, Veli-Matti Laitinen, toimetanud Eve Mikone. Tallinn: TEA Kirjastus.

Võimlemise sõnavara. Koostanud Kadri Liivak jt, vastutav toimetaja Kadri Liivak. Eesti Olümpiakomitee, Eesti Võimlemisliit. Tallinn: Eesti Võimlemisliit.

Võõrsõnade leksikon. 8. ümbertöötatud trükk. Koostanud Eduard Vääri, Richard Kleis, Johannes Silvet; peatoimetaja Tiina Paet. Tallinn: Eesti Keele Instituut, Valgus.

Õpikud ja muu õpivara

Alekõrs, Tiina; Tiiu Erelt; Karin Kaljumägi; Katrin Kern; Urve Pirso; Egle Pullerits; Maia Rõigas. Õigekeelsuse harjutusi. Tartu Ülikooli eesti keele osakond. Tartu: Tartu Ülikool.

Ehala, Martin; Külli Habicht; Petar Kehayov; Anastassia Zabrodskaja. Keel ja ühiskond. Õpik gümnaasiumile. Tallinn: Kännimees.

Kangur, Andres. Kohus ja kohtulahend. Mõtteid ja soovitusi kohtulahendi kirjutajale. Tartu: Riigikohus.

Kitsnik, Mare. Eesti keele töövihik B1, B2. Tallinn: Mare Kitsnik.

Mangus, Inga; Merge Simmul. Tere! Eesti keele õpik algajatele 0-A1 = Estonian for beginners 0-A1. Tallinn: Eesti Ekspress.

Paabo, Regina. Eesti viipekeele aabits. Tartu: Studium.

Puik, Tiiu. Keelemängud. Naudi õpetamist! II Keelemängud. Kose: Eesti Emakeeleõpetajate Selts.

Rammo, Sirje; Maarika Teral; Birute Klaas-Lang; Mari Allik. Keel selgeks! Eesti keele õpik täiskasvanutele. Viron kielen kielioppi = Eesti keele grammatika. Tallinn: Avita.

Koostanud Reili Argus